

[Bækgaard.]

Ringkøbing Amt 11,6 Tdr. pr. ha, medens Gennemsnittet for Øerne er 22,3 Tdr. pr. ha, altsaa ca. dobbelt saa meget. Det er Gennemsnittet af 10 Aars Høst, der her er regnet med, det gælder baade for Korn og for Kartoffler. Af Kartoffler avles der derimod i Ringkøbing Amt 149 Tdr. pr. ha og i Ribe Amt 160 Tdr. pr. ha, medens Gennemsnittet for Øerne kun er 116 Tdr. pr. ha. Man vil deraf se, at Kartoffelavlens er, hvad jeg senere skal sige et Par Ord om, betydelig mere udbredt i de daarlige Egne i Jylland, hvor den giver endogsaa relativt større Udbytte end paa de bedre Jorder. Nu er det min Opfattelse, at det ikke er absolut Udtryk for, at der ikke kan avles lige saa store Kartoffelafgrøder paa de bedre Jorder, som der kan paa de sandede Jorder, men de sandede Jorder egner sig bedre til det. Naar Kartoffelafgrøderne er mindre paa de bedre Jorder, ligger det vel noget i, at man der lægger mere Vægt paa at avle Spisekartofler, medens man paa de Egne, hvor Kartoffelavlens er mere udviklet, lægger større Vægt paa Foderkartoflerne, der giver større Udbytte.

Men ikke alene for saadanne Jorders gode Udnyttelse har Kartoffelavlens stor Betydning, men ogsaa derved, at Kartoffelen er et Produkt, som er anvendeligt paa flere Maader. Det bruges først og fremmest i stor Udstrækning som direkte Fødemiddel og er saaledes en væsentlig Faktor i enhver dansk Husholdning. Dernæst er det et meget anvendeligt Fødemiddel til vore Husdyr og da navnlig til Svinene. Derudover er det ogsaa anvendeligt i visse Industrier som Raaproduct til mere forædlede Produkter, bl. a. det, vi her taler om, Kartoffelmel. Rent landbrugsmæssigt set har det Betydning, at denne Afgrøde udnyttes stærkest muligt paa de Egne, hvor den særlig passer. Derfor maa der skabes de bedst mulige Betingelser i saa Henseende, og det kan vel nok siges, at det foreliggende Lovforslag er et Led i disse Bestræbelser. Med Hensyn til Udnyttelsen som direkte Fødemiddel kan der vel ikke gøres meget lovgivningsmæssigt set. Det er jo begrænset, hvad der kan bruges, og selv om vi ikke her i Landet har saa stort Forbrug af Kartoffler i Husholdningen som i mange andre Lande, er vort Forbrug paa det Omraade dog ikke lille. Man regner med ca. 85 kg pr. Individ aarligt, det vil sige for hele Landet knap 3 Mill. Tdr. Hvad Forbruget som Fødemiddel angaar, navnlig til Svin, tror jeg at kunne sige, at man paa Hedeegnene og i det hele paa de

lette Jorder i Jylland er højt oppe, saa højt, at mange Bedrifter med den Reduktion af Svineproduktionen, man er i Færd med at gaa til, knap nok vil kunne udnytte den hidtidige Kartoffelafgrøde, endsiige da forøge den. Vil man derfor opretholde eller eventuelt forøge Kartoffelavlens, maa man søge andre Afsætningsmuligheder, og jeg kan i Hovedtrækkene give Lovforslaget, som jo er et Led i Bestræbelserne i den Retning, min Tilslutning som tilsigtende et godt Formaals.

Jeg skal ikke gaa ind paa ret mange Enkeltheder i Lovforslagets Paragraffer. Forslaget lægger jo en stor Myndighed i Ministerens Haand, selv om man maa dele denne med eet eller to raadgivende Udvalg. Men jeg forstaaer, at det er vanskeligt at fastsætte detaillerede Bestemmelser i selve Loven. Man maa da haabe, at disse raadgivende eller sagkyndige Udvalg maa være Ministeren til god Støtte, og at Ministeren maa have en heldig Haand til at gennemføre Lovens Bestemmelser, saaledes at der kan komme gode Resultater ud deraf.

Der er sket en Tilføjelse under Lovforslagets Behandling i Folketinget, hvorefter Loven midlertidigt ogsaa kommer til at gælde Sprit og Brødgær. Den højtærede Minister oplyste, hvorfor denne Tilføjelse var foretaget; og i saa Henseende har jeg intet at indvende. Men jeg gaar ud fra, at det ikke hermed er fastslaaet, at der skal gælde en varig Monopolisering paa dette Omraade.

Som sagt, jeg udtaler de bedste Ønsker for Lovforslaget og haaber, at det maa blive udført i Praksis paa en god Maade, saa at Loven kan bidrage til øget Afsætning og Rentabilitet. Dette Ønske gælder Lovforslagets Formaals som Helhed, men det gælder ogsaa Bestemmelserne om Kartoffelmelsfabrikkernes Antal og Beliggenhed.

Med Hensyn til Fabrikkernes Beliggenhed har jeg forstaaet paa Ministeren gennem de førte Forhandlinger — Ministeren udtalte det jo ogsaa ved Forelæggelsen af Lovforslaget —, at der vil blive taget Hensyn til de allerede eksisterende Fabriksanlæg, hvoraf der findes 3. Det er ganske naturligt, at den Fabrik, som er i Drift, skal fortsætte, men der bør ogsaa tages Hensyn til de to andre Fabrikker, for saa vidt de er egnede til Drift efter den lange Tids Standsning, og for saa vidt de øvrige Betingelser er til Stede.

Hvor de øvrige Fabrikker skal ligge, ved jeg ikke, men jeg gaar ud fra, at der vil blive taget Hensyn til de Egne af Landet, hvor Betingelserne for en forholdsvis om-